

Het College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Wijdmeren
T.a.v. mevrouw R. van Rijn
Rading 1
1231 KB LOOSDRECHT

Wijdmeren, 12 mei 2019

**Onderwerp: Advies over de Verordening leerlingenvervoer 2019 en Uitvoeringsregels
leerlingenvervoer 2019**

Geacht College,

Op 18 april 2019 ontvingen wij de Verordening leerlingenvervoer 2019 en de Uitvoeringsregels
leerlingenvervoer 2019 met het verzoek om hierover te adviseren. Hierbij ontvangt u ons advies.

Genoemde stukken dienen ter vervanging van de in 2014 vastgestelde verordening en
uitvoeringsregels. De in 2014 vastgestelde stukken zijn toentertijd niet aan ons, c.q. de toenmalige
WMO Adviesraad voor advisering voorgelegd. Wij hebben de stukken beoordeeld alsof sprake is van
een nieuw beleidsterrein.

Vergelijking stukken 2019 met die van 2014

De verordening 2019 wijkt slechts heel beperkt af van die van 2014. Beide versies van de verordening
zijn nagenoeg gelijklopend aan de modelverordening. Het aantal wijzigingen in de Uitvoeringsregels
is groter. Wat wij in dit kader node missen, is een samenvatting van de wijzigingen met een
motivering van de wijzigingen. Een dergelijke samenvatting maakt het voor ons, maar ook voor de
commissie en de gemeenteraad mogelijk om sneller en efficiënter een oordeel te geven over de
stukken.

Overigens is de aan ons voorgelegde versie van de verordening nog niet geheel af, gezien de
annotatie bij artikel 22 over de schakelklas.

Eerst mensen, dan regels

Zowel in de verordening als in de uitvoeringsregels zijn veel regels en, op het eerste gezicht, harde
criteria opgenomen; criteria die uitnodigen om strak te worden toegepast, maar die ook arbitrair zijn.
Papier is geduldig, maar het gaat er uiteraard om hoe ze in de praktijk worden toegepast.

In de uitvoeringsregels is als één van de uitgangspunten opgenomen dat de mogelijkheden van de
leerling en van de ouders centraal staan. Dat betekent ons inziens dat het om maatwerk gaat, waarbij
alle relevante factoren in de beschouwing worden betrokken. De geformuleerde criteria maken deel
uit van het beoordelingskader, maar mogen niet doorslaggevend zijn als de concrete situatie een
andere invulling vereist. Onder relevante factoren zijn onder meer begrepen mogelijkheden van het
kind en de gezinsomstandigheden. Als sprake is van een kind met een beperking dan kan ook sprake
zijn van andere verplichtingen die samenhangen met de beperking. En die moeten meegewogen
worden.

Dit leidt ook tot een meer integrale aanpak van eventuele problematiek.

In de verordening is een hardheidsclausule opgenomen. De Adviesraad ziet dit als een noodventiel.

Het is jammer dat bij Uitvoeringsregel 1 als eerste uitgangspunt wordt genoemd: "een zo voordelig mogelijke vergoeding". Het spreekt voor zich dat de gemeente kritisch moet zijn op haar uitgaven en dat bomen niet tot in de hemel groeien. Maar op de eerste plaats is van belang wat in de gegeven situatie passend en geboden is. Daarna wordt de meest efficiënte oplossing vastgesteld.

Het criterium "leeftijd"

Als uitgangspunt wordt genomen dat kinderen van negen jaar en ouder zelfstandig kunnen fietsen. Dit uitgangspunt wordt nogal hard geponeerd, maar ook hier moeten alle omstandigheden worden meegewogen.

Veilig Verkeer Nederland schrijft hierover op haar website:

- In de leeftijd van **8-12 jaar** zijn kinderen al redelijk vaardig in het verkeer. Sturen en opletten gaat vaak prima, maar ze zijn nog heel snel afgeleid.
- Over het algemeen kunnen kinderen van **9 jaar** zonder begeleiding over straat als de omgeving veilig is, het kind de regels kent en de route geoefend is.
- Tot ongeveer 10 jaar overschatten kinderen de snelheid van voertuigen en kunnen daardoor soms ook wachten op auto's en (brom)fietsen die nog erg ver weg zijn
- Vanaf **9 à 10 jaar** schatten kinderen gevaarlijke situaties beter in. Ze hebben nog wel moeite met complexe situaties en met het combineren van meerdere regels.
- Vanaf **11 jaar** kunnen kinderen hun aandacht gericht focussen op het verkeer.

Het is daarom van belang om in de concrete situatie alle omstandigheden mee te wegen.

Aangegeven wordt dat bij toekenning van de fietsvergoeding het drempelbedrag niet in rekening wordt gebracht; dit om het vervoer per fiets te stimuleren. Hier is de Adviesraad geen voorstander van. Toekenning van de fietsvergoeding moet plaatsvinden op basis van relevante factoren. En dan kan het, of dan kan het niet. Het in het vooruitzicht stellen van een financieel voordeel om de fietsvergoeding over de streep te trekken geeft ons inziens een verkeerde prikkel.

Tijdcriteria

Er is sprake van reistijden per dag van anderhalf uur (enkele reis) en een maximum reistijd voor een begeleider van één uur (maar dan wel twee keer heen en terug). Dit legt een behoorlijk beslag op de tijdsbesteding, zeker voor ouders/begeleiders: vijf dagen maximaal vier uur per dag. Naar de mening van de Adviesraad moet de tijdsbesteding van de ouder/begeleider tot een realistischere proportie worden teruggebracht.

In de regeling is ook sprake van opstapplaatsen. Ons is niet bekend of daar in Wijdmeren gebruik van wordt gemaakt, maar terughoudendheid is gepast, omdat dit de reistijden alleen maar verlengt.

Ondersteuningsplan samenwerkingsverband

In artikel 3 lid 3 van de verordening wordt vermeld dat het ondersteuningsplan dat is opgesteld door het samenwerkingsverband bij de beoordeling van de aanvraag wordt betrokken. Dit komt ons te vrijblijvend voor. Dit moet een zwaarwegend element in de beoordeling zijn.

Bevorderen zelfstandig reizen

In zijn algemeenheid is de Adviesraad een voorstander van het bevorderen van het zelfstandig reizen, maar niet omdat het moet, maar omdat het kan. Het bevordert de zelfredzaamheid. Uitgangspunt moet wel zijn dat hier bij voorkeur een professional betrokken is, die goed op de hoogte is van de beperkingen van het kind. Het gaat tenslotte niet alleen om het oefenen van de normale situatie, maar vooral ook om de handelingsbekwaamheid bij afwijkende situaties, zoals uitvallende bus, wijziging van de route van de bus, bus is te laat en de trein is al weg, etc.

In een ander deel van Nederland is inmiddels een APP beschikbaar, waarmee het kind in voorkomende gevallen contact kan zoeken met de Centrale en waarmee het kind kan worden begeleid bij het voortzetten van de reis. Wellicht kunnen dit soort ontwikkelingen worden meegenomen.

Aantonen inkomensgegevens

Bij voorbeeld ten aanzien van het in rekening brengen van het drempelbedrag wordt in uitvoeringsregels opgemerkt dat de aanvrager elk jaar voor 1 juni een IB-60 formulier moet overleggen, omdat anders de maximale eigen bijdrage wordt geheven. Mocht de aanvrager dit onverhoopt vergeten, dan lijkt het ons op zijn plaats dat de aanvrager alsnog in staat wordt gesteld om de gevraagde gegevens te overleggen.

De vraag komt ook op waarom de gemeente zelf geen toegang heeft tot deze gegevens, maar wellicht verzet de regelgeving zich daartegen.

Aanvraagprocedure

In de uitvoeringsregels wordt vermeld dat geen meerjarige beschikkingen worden afgegeven. Waarom niet? Niet zelden zal sprake zijn van een situatie die voor een langere periode niet verandert. Wat is dan het bezwaar om de beschikking niet voor die langere periode af te geven. Dat zou in die situatie wel eens de meest voordelige oplossing kunnen zijn.

Betrokkenheid Sociaal Wijkteam

In een aantal gevallen krijgt het Sociaal Wijkteam een rol, bijvoorbeeld in het geval er gegronde redenen zijn, die ouders belemmeren het kind te begeleiden bij het vervoer. De Adviesraad is op zich een voorstander van het inschakelen van het Wijkteam, maar is tegelijkertijd van oordeel dat ouders, als zij het niet eens zijn met het Wijkteam, ook op andere wijze moeten kunnen aantonen dat van bijzondere omstandigheden sprake is. De Adviesraad twijfelt niet aan de deskundigheid en professionaliteit van het Wijkteam, maar stelt tegelijkertijd vast dat het Wijkteam onderdeel van de gemeente is en daarmee formeel niet onafhankelijk is.

Aanbesteding doelgroepenvervoer/concessie OV

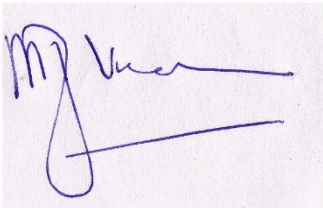
De Regio is doende om de aanbesteding van het doelgroepenvervoer vorm te geven. Hieruit kunnen ontwikkelingen voorkomen die relevant zijn voor het (toekennen) van leerlingenvervoer. De Adviesraad gaat er van uit dat haar in voorkomende gevallen om advies wordt gevraagd.

Binnenkort start de procedure voor het verlenen van de concessie OV Gooi en Vechtstreek. Na het verlenen van de concessie lijkt er op korte termijn niet heel veel te veranderen in het lijnennet, maar voor de wat langere termijn kan dit anders zijn. Haltes komen wellicht verder van het woonadres en de bestemming te liggen. De Adviesraden van Gooise Meren, Hilversum en Wijdmeren hebben hierover (overigens ieder apart) hun zorgen laten blijken bij de Provincie in de context van het doelgroepenvervoer.

Tot slot

Wij zijn graag bereid deze brief nader toe te lichten.

Hoogachtend,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Wijdmeren.

M.J. Vredenduin